

Ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər inkişaf etməkdədir

Dünyada diskriminasiyanın, milli və dini qarşıdurmaların, ədavətin artmaqda və global problemə çevriləməkdə olması nəticəsində insanlar arasında fərqli etiqadlara, adət-ənənələrə dözümsüzlük kimi xoşagəlməz təzahürlərin ortaya çıxması fonunda, multikulturallığa xüsusi önəm verildiyi üçün Azərbaycanda bütün bunların əksinə olaraq, tolerantlıq yaşamaqda və inkişaf etməkdədir. Milli və dini müxtəliflik tarix boyu ölkəmizdə insanlar arasında fərq yaranan amil hesab edilməyib və indi də belədir.

Her zaman olduğu kimi, bu gün də Azərbaycanda bütün dini inanclara, adət-ənənələrə hörmətlə yanaşılır, fərqli dini mənsubiyyətli

sus insanlara və milli etnik fərqliliyi olan xalqlara öz bayramlarını, hətta dini rituallarını belə keçirmək üçün şərait yaradılıb və bu baxımdan da

zaman müsbət amil kimi dəyərləndirilib. Məhz ölkəmizdə müşahid olunan multikultural dəyərlərə hörmətin də əsasında bu məqamın dayandığını nəzərdən qaćırmaq olmaz. Elə məhz nəzərdən qaćırılmadığına görə də dini tolerantlığın və millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi istiqamətində Azərbaycanda mühüm, vacib addımlar atılır. Ölkəmizdə dini etiqad seçimine hörmətlə yanaşılır. Eyni zamanda dini etiqad azadlığı beynəlxalq hüquq normaları ilə qorunur. Respublikamızda fəaliyyət göstərən hər bir dini icmaya sərbəst şəkildə, maneəsiz fəaliyyət göstərmək üçün şərait də yaradılıb. Müxtələf dinlərin nümayəndələrinə

göstərir. Həmin mərkəz məhz Azərbaycan həqiqətlərinin, eləcə də multikultural dəyərlərinin dünyada təbliği istiqamətin əvəzsiz xidmətlər göstərir və müstəsna rol oynayır. Unutmaq lazımlı deyil ki, dini tolerantlıq ənənələrinin möhkəmləndirilməsində mədəniyyətlərə rəsədi diałoq və dinlərə rəsədi emekdaşlığın rolu danılmazdır. Ölkəmizin ərazisində yerləşən dini abidələrin qorunması, bərpası və yenidən tikilək istifadəyə verilməsi olduqca mühümdür və vacibdir. Məhz buna görə də Azərbaycan dövləti dünyada sülh və əmin-amanlığı qorumaq, multikulturalizmi daha da inkişaf etdirmək istiqamətində olduqca əhəmiyyətli işlər görməkdədir. Elə buna görə də ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər inkişaf etməkdədir...

Dözümlülük, başqa milletlərin, xalqların, etnik qrupların nümayəndələrinin mədəniyyətinə, adət-ənənələrinə, müxtəlif dini mənsubiyyətli insanların inanclarına hörmətlə yanaşmaq, dinc yanaşı yaşamaq xalqımızın milli mentalitetinin əsas xüsusiyyətlərindən və xalqımızın bütün dövrlərde insanlar arasında sülh və əmin-amanlıq şəraitinin yaradılmasına əvəzsiz tarixi töhfələr verdiyi buna təsdiq edir. Azərbaycan xalqının, eləcə də dövlətimizin bu gün də sülhün, əmin-amanlığın tərəfdarı olması heç də təsadüfi deyil və məhz dinc yanaşı yaşamaq ənənələrindən irəli gelir. Ermənistən tərəfinin təxribatlarına cavab olaraq, hərbi əməliyyatlara başlanıldıqdan və işğal altında olan torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan, müharibədə mükəmməl qələbə qazanıqdan sonra Azərbaycan yene də sülh təşəbbüsü ilə çıxış edir, yene də normal qonşuluq münasibətlərinin davam etdirilməsi, sülh şəraitində yaşamaq təklifini irəli sürürsə, bu elə məhz bizim dini və milli tolerantlıq ənənələrimizin qorunduğu, hətta daha da inkişaf etdiyini, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə böyük önem verildiyini təsdiqləyir.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Azərbaycanda dövlət müstəqilliyyindən əvvəl cəmi 18 məscid mövcud idi, amma indi məscidlərin sayı 2250-dən çoxdur. Eyni zamanda, hazırda ölkəmizdə 16 kilsə və 7 sinagog fəaliyyət göstərir. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində dövlət qeydiyyatından bu müddət ərzində keçən dini qurumların sayı minə yaxındır. Xüsusilə nəzərə çatdırıq ki, Azərbaycanda dini dözümlülük ənənələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, milli və dini azlıqlara dövlət qayığının artırılması məqsədi ilə ölkəmizdə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılıb və fəaliyyət

insanlara heç bir dözümsüzlük yoxdur və hətta ölkəmizdə yaşayan digər etnik qruplara məxsus olan tarixi, dini, eləcə də, mədəni abidələrə hörmətlə, qayğı və diqqətlə yanaşılır. Məhz bu baxımdan da ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər daim inkişaf etməkdədir.

Etiraf edilməlidir ki, Azərbaycan xalqının təkidi tələbi ilə 1993-cü ildə həkimiyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin dini və milli tolerantlığı özündə eks etdirən siyasi kursu ölkə rehberimiz, cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Hətta inkişaf etdirildiyinin də şahidiyik. Xüsusən də onun şahidiyik ki, əhalisinin böyük bir qisminin müsəlmanlar olması fonunda məhz Azərbaycanda İslam mədəniyyətinə məxsus olan abidələr, eləcə də maddi-mədəniyyət nümunələri ilə yanaşı, digər dinlərə məxsus abidələr də dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub və qorunmaqdadır. Bütün dinlərə məx-

cəsaretlə deyə bilərik ki, dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətləri inkişaf etməkdə olan Azərbaycan bütün dünya ölkələri üçün tolerantlıq nümunəsi sayılır.

Həyatın bütün sahələrində rasional və praqmatik islahatlar ölkəmizdə həyata keçirilir və Azərbaycan həm də sivilizasiyalararası münasibətlərin tənzimlənməsində belə mühüm rol oynayır. Bütün dünya ictimaiyyəti üçün sərr deyil ki, ölkəmizdə multikultural cəmiyyət var. Xüsusi qeyd etmek lazımdır ki, belə bir cəmiyyətin formallaşdırılması heç də kenardan göründüyü qədər sadə, bəsit bir məsələ deyil. Belə bir cəmiyyətin, belə bir mühitin formallaşması üçün əsrlərlə vaxt tələb olunur. Ona görə də cəsaretlə deyə bilərik ki, məhz dini və milli tolerantlıq, eləcə də millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi istiqamətində çox böyük, həm də məqsədyönlü işlər görülüb.

Dözümlülük, eləcə də baş-qalarına məxsus dəyərlərə hörmətlə yanaşılması hər

olan diqqət və qayğı Azərbaycan hökumətinin məhz din siyasətində prioritət sayılır. Təsadüfi deyil ki, ölkəmizdə məhz bu siyaset sayəsində dövlətimiz dini icmalara xüsusi həssaslıqla yanaşır, hər il dövlət büdcəsindən onlara yardımalar ayrılır, dini bayram və mərasimlər hətta dövlət səviyyəsində belə qeyd edilir.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Azərbaycanda dövlət müstəqilliyyindən əvvəl cəmi 18 məscid mövcud idi, amma indi məscidlərin sayı 2250-dən çoxdur. Eyni zamanda, hazırda ölkəmizdə 16 kilsə və 7 sinagog fəaliyyət göstərir. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində dövlət qeydiyyatından bu müddət ərzində keçən dini qurumların sayı minə yaxındır. Xüsusilə nəzərə çatdırıq ki, Azərbaycanda dini dözümlülük ənənələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, milli və dini azlıqlara dövlət qayığının artırılması məqsədi ilə ölkəmizdə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılıb və fəaliyyət

Inam Hacıyev